

Inventering och digitalisering av folkmusik och folklig dans i Västra Götaland!

Efter många års arbete och önskan om att bevara och tillgängliggöra de folkmusikaliska skatter som finns i Bohuslän, Västergötland och Dalsland startas nu med gemensamma krafter projektet: "inventering och digitalisering av inspelningar och uppteckningar av folkmusik och folklig dans i Västra Götaland".

Detta är ett samarbete mellan Västarvet (organisation för natur- och kulturarvsfrågor i Västra Götalandsregionen), ABF, Vara folkhögskola och spelmansförbunden i Dalsland, Bohuslän och Västergötland. Med ett ekonomiskt bidrag från ABF och Vara folkhögskola kunde projektet dras igång i februari 2008 och man hoppas nu på stöd från regionen för att kunna fortsätta arbetet med inventeringen och så småningom digitaliseringen.

Bakgrunden till projektet är det stora material av inspelningar och uppteckningar som finns på olika platser runt om i regionen bland annat hos Västarvets museer, spelmansförbunden och i privata samlingar. Tyvärr har det inte funnits resurser nog att ta hand om materialet och både bevara det för framtiden och göra det tillgängligt för samtiden. Eftersom ingen vet hur stort det sammantagna materialet är så är en inventering nödvändig.

Dessa inspelningar och uppteckningar är idag av mycket stort kulturellt värde. Västra Götaland är stort och det har låtit på tusen och åter tusen olika sätt! Lika många sätt som det fanns spelmän, sångare, dansare och andra utövare. Musiken och dansen har påverkats av influenser från andra länder på samma sätt som görs idag men, vi kan ändå tala om en västsvensk folkmusiktradition. Denna tradition skall vi värna om och lyfta fram.

Rullband, som är det format de flesta äldre inspelningar finns i, är mycket sårbart arkivmaterial och de riskerar att förstöras om de inte tas tillvara på rätt sätt. De är också mycket intressanta eftersom de berättar för oss något om en tid som varit, hur man spelade, vad man spelade och ofta finns värdefulla intervjuer med som berättar mer om det som skedde omkring musiken. Att säkerhetskopiera och överföra inspelningarna till digitalt format är nu ett mycket viktigt och hastande arbete. Genom att överföra till hårddisk skapar man dessutom möjligheter att göra kopior utan att originalet far illa och kvaliteten behålls i oförändrat skick.

Att tillgängliggöra materialet behöver **inte** betyda att allt skall göras åtkomligt för alla, överallt, hela tiden. Detta är en komplex fråga som har med rättigheter och etik m.m. att göra. Dessutom finns kunskap kring materialet som bara kan förmedlas från en människa till en annan som man inte får glömma bort och som är essensen i denna genre.

Med digitalisering i detta sammanhang menas först och främst att göra kopior på original så att det blir bevarat till eftervärlden och för att man snabbt och enkelt skall kunna göra kopior på efterfrågat material.

När inventeringen och digitaliseringen är gjord återstår andra frågor. Hur skall vi fortsätta? Tillgängliggörandet av materialet kan ske på många olika sätt. Många behov kan tillgodoses med en sökbar databas men det finns fler mål att uppfylla. Hur skall Västra Götaland bli en levande folkmusikregion som både bevarar det som finns och som skyddar återväxten av utövare och andra intresserade? Hur integrerar vi olika kulturers folkmusik och skapar ett livskraftigt samhälle med kunskap om vår historia och med blicken framåt?

Som ett led i digitaliseringen finns ett mål och en dröm om ett gemensamt arkiv i regionen som skulle kunna vara en plats för många olika aktiviteter. Hur det kan se ut är en senare fråga. Fler och fler utbildningar med folkmusik och folklig dans i fokus startas och fler vill

forska i den västsvenska folkmusiken. Efterhand som samhället vidgas ut mot världen ökar också behovet att kunna samlas och ta del av varandras musikaliska kulturarv. Ett arkiv skulle kunna vara en plats med personal som kan svara på frågor, ta hand om det redan insamlade materialet på bästa sätt och stå för fortsatt insamling av traditionellt material. Ett arkiv kan också vara en mötesplats för temakvällar kring t ex svensk-, världs-, kvinnors- och minoriteters musik och dans, för pedagogisk verksamhet, utgivning av skolmaterial, levandegörande av den traditionella folkmusiken, utgivning av dokumentationsmaterial i form av cd-skivor, böcker och nothäften, ett gemensamt arkiv skulle också kunna vara en viktig aktör för att utföra samtidsdokumentation av musikverksamhet i regionen som säger något om den tid vi lever i nu.

Det startas nu fler och fler folkmusikarkiv runt om i Sverige, många ligger i startgroparna och vill lyfta fram och tillgängliggöra sin regions folkmusik. Genom samarbeten och utbyten kan vi nå längre och komma närmre vårt mål att digitalisera och förmedla folkmusiken och dansen!

Hur får man veta mer om projektet?

Mer information om projektet kommer att spridas inom respektive organisations medlemstidningar, hemsidor och på spel- och dansträffar runt om i regionen. Vi tar också tacksamt emot all information och tips på kontakter när det gäller inventeringen!

Har du fotografier, noter, spelmansböcker, rullband, kassettband eller andra inspelningar hemma som rör folkmusik och folklig dans så tveka inte att höra av dig till:

E-mail: emma.johansson@vara.fhsk.se

Mobil: 0736-132224

Tfn: 0512-57980

Eller skriv till:
Emma Johansson
Folkmusikinventeringen
Vara folkhögskola
534 23 Vara

Emma Johansson